STRAŠIDLÁŘ

MEZI NÁMI LESNÍMI STRAŠIDLY

HYNEK KLIMEK

ILUSTRACE
ZDEŇKA ŠTUDLAROVÁ

GRADA PUBLISHING

Hynek Klimek

STRAŠIDLÁŘ

Mezi námi lesními strašidly

Ilustrace Zdeňka Študlarová

TIRÁŽ TIŠTĚNÉ PUBLIKACE:

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, 170 00 Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400
jako svou 5213. publikaci

Odpovědná redaktorka Magdaléna Jimelová
Jazyková úprava Petra Honsová
Návrh obálky Zdeňka Študlarová
Grafická úprava a sazba Jan Šístek
Počet stran 64
První vydání, Praha 2013
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2013

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy
Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude ***trestně stíháno****.*

ISBN 978-80-247-4693-7

ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE:

ISBN 978-80-247-8614-8 (ve formátu PDF)
ISBN 978-80-247-8615-5 (ve formátu EPUB)

Obsah

Průvodce se představuje 5

Jak to bylo s divoženkou 8

O jiných divoženkách 11

Ještě o dalších divoženkách 13

O koláčích od divých žen 16

Jak divoženka pomohla poctivému drvoštěpovi 19

O jezinkách 21

O divých mužích a zakletých myslivcích 23

O vytrestaném rytíři a bezhlavých myslivcích 27

O napravených pytlácích a potrestaném pánovi 30

O tancechtivém lesním muži 34

O vlčím dudákovi 37

O divoké honbě 40

O hejkalech, hejkadlech a Černém muži 45

O strašidelných jelenech 49

O bílém jelenovi 52

O lesní matce, kožichových mužících a houbových skřetech . 54

O ďábelských stromech 57

O stromových mužíčcích a javorových panenkách 60

Proč nás nevidí každý 64

Průvodce se představuje

Jmenuji se Kuba a jsem lesní muž. Tedy popravdě řečeno vlastně pořádný lesní muž nejsem. Možná už víte z pověstí, vypravování a pohádek, jak se lesní muži, divocí lovci a jim podobné přízraky v lesích objevují. Většina z nich byla za pozemského života pytláky nebo zlými a nepoctivými hajnými či myslivci. Ale já byl jen obyčejný kluk z vesnice, zamilovaný do hajného dcery.

Jenže lesní muži se někdy stanou i z nešťastných mládenců, kteří si v lese vezmou život. A to byl můj případ. Jak rád bych dnes odčinil tu nesmyslnou ztřeštěnost, co jsem si sám spískal! Bohužel, vrátit to nejde. Mohu jen trpce litovat, protože co se stalo, nedá se odestát.

Ono to tehdy s tou mojí zamilovaností ani nebylo tak horké, jak se mi zdálo. Dnes si myslím, že opravdová láska to nebyla. Snad jen mladické vzplanutí.

Hajného dceru jsem znal od vidění a jednou jsme se potkali na tancovačce v Chýnově. Tancovali jsme jen spolu. Tenkrát jsme se blíž poznali. Potom jsme si byli dvakrát zaplavat v lesním rybníku v Doubravě, kde byl její táta hajným. Taky jsme vyrazili na borůvky a houbařili jsme spolu.

Do té doby jsem s žádným děvčetem nechodil, a tak jsem to považoval za vážnou známost.

V hlavě se mi usadila myšlenka, že se vezmeme. Ale nahlas jsem se ji bál vyslovit. Nevím, jak náš vztah brala ona. Asi jen jako kamarádství. Jenže já k ní zahořel hlubším citem.

Ovšem pak se do toho vložil její otec. Párkrát nás zahlédl spolu a bylo zle. Přál si pro svou dceru docela jiného ženicha, než jsem byl já. A protože byl tvrdý a prchlivý, rozzuřil se.

„Hele, kluku, jestli tě ještě jednou uvidím s mou dcerou, nasolím ti do zadnice tolik broků, že si dlouho nesedneš! A nemysli si, že to říkám jen tak! U hájovny už tě nechci víckrát vidět! Rozumíš?!“ spustil na mě zhurta.

„A ty upaluj domů! Ještě si to spolu vyříkáme!“ osopil se na dceru.

Kdysi jsem čítával v lidových kalendářích povídky o nešťastných láskách. V některých se psalo i o zklamaných a odehnaných mládencích, kteří nechtěli dál žít. A právě tak jsem se tehdy cítil.

Dnes si říkám, že ty povídky byly velmi naivní a já strašně hloupý, když jsem si umanul, že se utopím v tom lesním rybníku, kde jsme se koupali. Ale na to jsem byl příliš dobrý plavec! A studená voda mi bohužel rozpálenou hlavu nezchladila. Škoda že mě tenkrát nezahlédl zdejší vodník. Byl velký dobrák a určitě by mi můj úmysl vymluvil.

Ale abych dokončil svůj smutný příběh: cítil jsem se tak nešťastný, že jsem si nasbíral jedovaté rostliny a uvařil z nich lektvar. Když jsem se k rybníku vrátil a jedu se napil, hned se mi zamotala hlava.

„Hej, hej, hej, hej! Co to provádíš?!“ křikl na mě hejkal, který se tam právě objevil. Chtěl mě zastavit, ale pomoci už mi nemohl.

Dál to bylo tak, jak to podle mýtů a pověstí bývá. Když našli mé tělo a pohřbili mě, můj duch nenašel v hrobě klid a já se do Doubravy vrátil jako přízrak.

Toulám se teď jako lesní muž po lesích v sousedství, od Radenína a Kozmic přes Novou Ves a Turovec až ke Kozímu Hrádku. Ale lidem neškodím. To jsem nikdy v povaze neměl. Když narazím na pytlácká oka, seberu je a schovám je tak, že je už nikdo nenajde. Taky jsem mockrát vyplašil pytlákům zvěř, když ji dostali na mušku.

Zkrátka, straším jen ty, kteří v lese dělají něco nekalého.

Se zdejšími přízraky a strašidly jsem se skamarádil. Taky s trpaslíky, kterých je tu spousta. Ale o těch vám dnes vyprávět nebudu. Nejsou totiž všichni stejní a dělají tolik zajímavých věcí, že si zaslouží samostatnou knihu. Stejně jako lesní víly, o kterých jsem se hodně dozvěděl. Ovšem nejvíc se kamarádím s jednou divoženkou. Ale k tomu až za chvíli.

Ještě bych vám rád pověděl o dceři hajného, kvůli které v Doubravě straším. Říkám si, kam jsem dal tenkrát oči. Provdala se podle tátova gusta za bohatého statkáře. Bydleli spolu kdesi na vsi a měli dvě děti. Párkrát jsem je viděl pohromadě, když přijeli do hájovny navštívit rodiče. Skoro jsem ji nepoznal, jak náramně ztloustla. Jak žila v dostatku, stala se z ní úplná koule. A když promluvila, nadobro mne přešla lítost, že si vzala někoho jiného. Taková semetrika! Kvůli každé maličkosti ječela na děti i na manžela. Když jsem ji tak viděl, pomyslel jsem si, že je možná lepší být strašidlem než jejím mužem. A už jsem ani nelitoval, že se tehdy hajný proti našim schůzkám postavil.

Jak to bylo s divoženkou

Nyní vám povím o mé kamarádce, divožence Rozárce. Poprvé jsme se potkali, když jsem šel ke zřícenině Kozího Hrádku. Je známý tím, že v něm jistý čas pobýval a kázal Mistr Jan Hus. O něm se budete učit v dějepise, stejně jako o husitských válkách. Ne že bych o nich nic nevěděl, ale bylo by to na dlouhé povídání a já vás nemám učit dějepis. Mám vám vyprávět o lesních strašidlech. A husité a křižáci, kteří v těch válkách proti sobě bojovali, mezi ně určitě nepatří.

Tedy zpátky k mému setkání: na kraji lesa u Kozího Hrádku jsem kdysi spatřil holku. No, holku! Trochu jako holka vypadala a trochu ne. Byla bosá, oblečená jen v roztrhaných hadrech, v pase převázaných provazem. Rozcuchané vlasy jí divoce vlály kolem hlavy a celý obličej měla umouněný. Ale zdálo se, že kdyby se umyla, mohla by být hezká. Tehdy jsem si pomyslel, že je to nějaká žebračka. Bylo to za dob první republiky a to bývali žebráci ještě ubožejší než dnešní bezdomovci. Někteří neměli ani vlastní boty.

Tenkrát mě zahlédla i ona. Chvíli jsme mlčky stáli proti sobě a koukali jeden na druhého.

„Co jsi zač?“ prolomila ticho jako první.

„Když ti to řeknu, tak utečeš,“ odpověděl jsem.

„Proč bych utíkala?“ řekla přezíravě.

„Proč?“ opakoval jsem po ní a chvíli váhal s odpovědí. „Protože já nejsem obyčejný mužský.“

„Ne? A co tedy jsi?“ vyzvídala.

„Když to chceš mermomocí vědět, řeknu ti to. Jsem strašidlo,“ odpověděl jsem a čekal, že se dá na útěk.

Jenže ona se rozesmála.

„Strašidlo? Tak to jsme dva. Vlastně dvě. Já jsem totiž taky strašidlo,“ řekla vesele.

„Ty že jsi strašidlo?“ opáčil jsem nedůvěřivě.

„Jasně! Jsem divoženka. Mám udělat budliky budliky, abys mi uvěřil?“ neopouštěl ji veselý tón.

„Mě strašit nemusíš. Věřím ti. I když tak legračního strašení by se nebálo ani malé dítě,“ odpověděl jsem jí.

„Já malé děti nestraším. Jsem hodná divoženka,“ zvážněla.

„A co vůbec děláš?“ zajímalo mě.

„Co? Toulám se po lese a po loukách. Občas si smočím nohy v potůčku a koukám se po lidech, zajících, srnkách a ptácích. A taky vracím malá ptáčata do hnízd, když z nich vypadnou,“ vypravovala.

„A strašíš vůbec?“ přerušil jsem ji.

„Jen výjimečně. Když vidím někoho, kdo si to zaslouží. Když je někdo hrubý nebo ubližuje zvířatům. Jednou jsem vyhnala z lesa kluka, který bořil mravencům mraveniště. Na toho jsem se opravdu rozzlobila a vystrašila jsem ho tak, že se dlouho bál do lesa vkročit. Kdysi jsem zkusila vystrašit pár lidí jen tak z legrace, ale strašně jsem je vylekala. Od té doby pro nic za nic nestraším,“ vypověděla obšírně.

„A jak ses stala divoženkou?“ chtěl jsem vědět.

„To je smutné vyprávění. Ale povím ti to,“ řekla.

Sedli jsme si spolu na mez a ona vyprávěla. Narodila se mnohem dřív než já. Ještě před husitskými válkami, které jsem zmínil. Byla dcerou panského myslivce a žila v myslivně na

okraji rozlehlého lesního hvozdu nedaleko Kozího Hrádku. Měla hezký život, dokud nevypukla válka.

Všechno skončilo, když jednoho večera vtrhl do myslivny houf žoldnéřů. Vyvlekli ji ven a unesli do vojenského ležení. Když ji ráno zbědovanou pustili, jen stěží se dopotácela k domovu. Tam s hrůzou zjistila, že myslivna byla vypálená a její blízcí pobiti. Vyčerpaná a nešťastná klesla na kraji lesa do mrazivé závěje. Od té doby se tu toulá jako divoženka.

„Ale ty ses mi ještě nepředstavil," vyzvala mě, když dovyprávěla svůj příběh.

Tak jsem jí i já pověděl, jak jsem se stal lesním mužem. Od toho dne jsme kamarádi a často se potkáváme. Přestože jí bylo už šest set let, pořád vypadá na sedmnáct. Jako strašidlo ani zestárnout nemůže.

O JINÝCH DIVOŽENKÁCH

Divé ženy neboli divoženky či lesní žínky jsou různé. Někdy se od lidí příliš neliší a snadno je můžete považovat za obyčejné smrtelníky. Některé z nich toho dokonce zneužívají.

Tak se stává, že když muž nepozná, že si ho vyhlédla divoženka, a zamiluje se do ní, těžce na to doplatí. Provdané divoženky bývají totiž panovačné a mohou muže i utrápit.

Ale ono ani soužití s lesními muži nebývá žádný med. Na to mají příliš zlozvyků. Pořádkumilovnost a péče o rodinu jim většinou bývá cizí a ženu dřív nebo později zradí a utečou od ní.

Ale i strašidla se občas mohou zmýlit a považovat za přízrak někoho, kdo jím není. S divoženkou Rozárkou jsme jednou potkali osobu, o které jsme byli přesvědčeni, že je to Rozárčina kolegyně.

Byla sice oblečená jako současné ženy, ale na hlavě měla věneček z pampelišek a chovala se velmi nezvykle. Ohmatávala kůru stromů, objímala je, čichala k lesním květinám, které netrhala, ale klekala si k nim a dělala ještě další podivnosti. Jenže jsme se spletli. Nebyla to divoženka, ale skutečná žena. Bývalá profesorka, která žila už dlouho sama a nade vše milovala přírodu. V důchodu dělala knihovnici a byla velice sečtělá. Vůbec se nevylekala, když jsme jí řekli, kdo jsme. Hezky jsme si spolu popovídali a domluvili jsme se, že se budeme scházet častěji.

Několik roků pak za námi do lesa chodila na návštěvu a půjčovala nám knížky. A pokaždé nám s ní bylo moc dobře.

Když zemřela, říkal nám hejkal z našeho lesa, že zaslechl, že prý taky někde straší. Určitě je z ní milé strašidlo. Škoda že za námi dosud nezavítala. Asi má ve svém působišti dost práce.

Podle pověstí žijí nehrůznější divé ženy u Plešného jezera na Šumavě. Jsou prý velké, podsadité a po celém těle porostlé chlupy. Jejich vlasy se podobají dlouhým hadům. Zuby mají špičaté a ostré a na prstech mají drápy. Chodí polonahé, oblečené jen v suknicích z rákosu. Mívají ošklivé potomky s velkými hlavami. Sotva je odkojí, už se o ně pramálo starají. Dokonce je někdy vyměňují za lidské děti. Třeba když si maminky na malinách nevšimnou, že se divé ženy blíží k jejich robátku, které spinká na rozprostřeném šátku v mechu. Někdy se divé ženy odváží ukrást i dítě z kolébky ve stavení. To když narazí na otevřené okno do světnice a u děťátka nikdo není.

O podvržené děti divoženek se pak nešťastné matky musejí pečlivě starat. Divé ženy na to dávají dobrý pozor. Přitom se někdy stane, že si svého divouse vezmou po čase zpátky a ukradené děťátko vrátí. Není tomu tak ale pokaždé. A když divé dítě u lidí zůstane, dopouští se ošklivých zlomyslností: rozhání na poli dobytek, aby se zaběhl, plaší koně zapřažené do povozu, aby se zřítili ze srázu, nebo zapálí stodolu se sklizenou úrodou či domovské stavení. V nejrůznějších pověstech jsou popsána mnohá neštěstí, jež způsobily kukaččí děti divých žen.

Ještě o dalších divoženkách

Hodné jsou naopak divoženky, které žijí u Lomnice nad Lužnicí. Mají oči velké jako pouťové koláče. Možná proto, že jsou tuze zvědavé. Z okolních lesů a křovin u rybníků chodívají za soumraku do města a nahlížejí do oken přízemních domků. Velice je zajímá, jak lidé žijí, co po večerech dělají a čím se baví. Vídají to sice každý den, ale nemohou se toho nabažit.

Místní jsou na ně zvyklí a nedají se jimi rušit. A přesto se stalo, že jednoho prchlivého chalupníka popadla zlost, když mu do chalupy divoženky nakukovaly. Vzal do ruky řemen a vyběhl ven, aby jim nařezal. Jenže sotva se napřáhl, neviditelné ruce mu natloukly tak, že se sotva dovlekl do postele. A ještě týden si v ní poležel, než se z výprasku zotavil. Pak už divoženky nechal na pokoji, třebaže mu do světnice nahlížet nepřestaly. Raději dělal, že je nevidí.

Překrásné divé ženy pobývají také v borových lesích podél toku Nežárky a u Zlaté stoky na Třeboňsku. Je však třeba dát si na ně pozor, protože jsou náramně kruté a zlé. Podobně jako rusalky a lesní víly tančí na břehu řeky v průsvitných závojích, někdy i docela nahé. Přitom k sobě vábí muže, kteří jdou v noci kolem.

Ale běda tomu, kdo se jimi dá zlákat. Buď ho utancují k smrti, nebo ho po vyčerpávajícím tanci nemilosrdně utopí.

Divé ženy žijí také u Holic na Pardubicku. Každá prý má v lese nebo u polní cesty svůj dub. Zemře až tehdy, když její dub někdo porazí. Jestli se v tom kraji s každým doubkem, který v zemi vzklíčí ze žaludu, narodí také malá divoženka, nikdo neví a místní pověst o tom nic neříká; možná i z ohledu k dubům a divoženkám. Snad aby se nikdo nepokoušel jejich počet nějakým hloupým způsobem regulovat.

V Litošicích na Pardubicku říkávali divým ženám ljutochy. To proto, že se jich celá skupinka chodívala koupat do studánky pojmenované Litocha. Zdejším lidem divé ženy neškodily a ani je neobtěžovaly. Vycházely s nimi v dobrém.

Když se jedna zalíbila mladému sedlákovi, došlo to tak daleko, že si ji odvedl domů. Práce v domácnosti i na poli šla divožence od ruky, a tak se jim dobře vedlo.

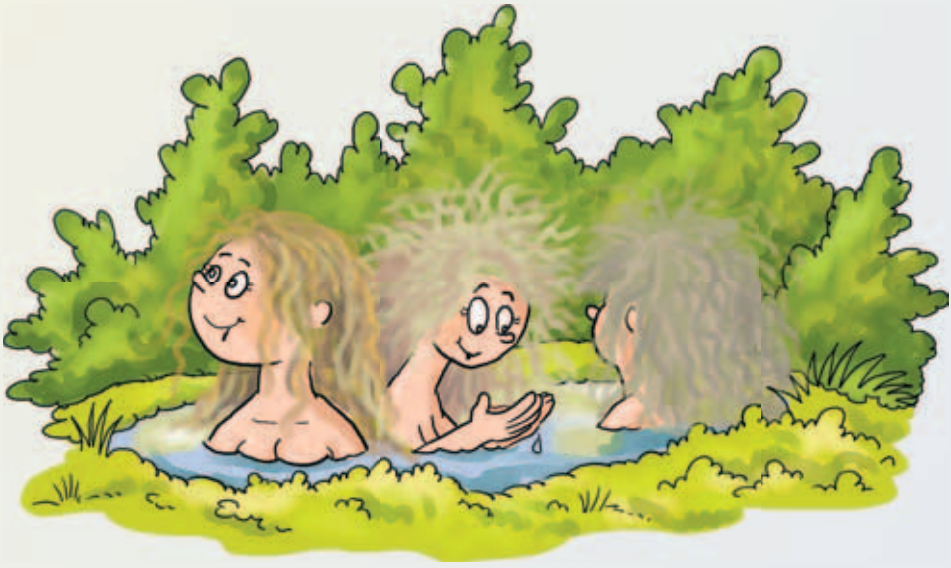
Když vzklíčilo obilí, chodívala divoženka každý den ke studánce pro vodu a do večera stihla pokropit celé pole. Pokaždé tak měli lepší úrodu než jejich sousedé.

Jednou, když obilí právě dozrávalo, hnala se ke statku velká bouřka. Protože sedlák nebyl doma, divoženka sama pole

pokosila a úrodu svezla do stodoly. Když přišel sedlák domů a uviděl posečené obilí ve stodole, rozzlobil se.

„Co jsi to provedla?! Celou úrodu jsi zničila! Co tě to napadlo sklízet nedozrálé obilí! Jsi jen hloupá divoženka a jinou nebudeš! Takovou ženu já nepotřebuju!“ vykřikl na ni a divoženka hned s pláčem utekla.

Ráno mohli sousedé nad zničenou úrodou jen zaplakat, kdežto sedlák měl plnou stodolu dozrálého obilí. Taky se hned vydal svoji divoženku hledat. Ale marně ji volal a naháněl po lesích, zbytečně vysedával dlouhé hodiny u studánky. Divoženka se k němu nevrátila a už ji nikdy neviděl.

O KOLÁČÍCH OD DIVÝCH ŽEN

Na Písecku na jihu Čech žal mladý čeledín trávu na louce u lesa. Najednou si všiml, že u louky stojí divá žena a dívá se na něj. V jedné ruce držela lopatu se zlomenou násadou a v druhé jakousi placku. Čeledín se vylekal, jestli mu divoženka nechce provést něco zlého. Ale ona jen pozdvihla lopatu do výšky a zavolala na něj:

„Pacholiště, oprav mi to lopatiště! Dám ti za to koláčiště."

Mládenec k ní loudavým krokem popošel. Váhal, jestli se k ní může přiblížit. Když tu mu divoženka strčila po nos velký koláč zdobený malinami a jahodami! Zavoněl tak, že se mu hned sbíhaly sliny.

To už neváhal. Lopatu si od divoženky vzal a zamířil k lesu. Na jeho okraji vyndal z mošny nůž a uřízl jeden kmínek, široký právě tak jako zlomená násada. Odřezal ze stromku větvičky a zbavil ho kůry. Rázem z něj byla pěkná kulatá tyčka. Když ji na lopatu upevnil, držela v ní jako ulitá.

Divoženka sáhla po lopatě, usmála se a podala mu koláč. Čeledín jí poděkoval a šel si po své práci. Už se těšil, jak si na koláči pochutná. Ale sotva ho chtěl okusit, uslyšel divoženčin hlas:

„Pacholiště, nejez to koláčiště! Hoď ho psovi!"

Mladík se po divožence otočil, ale ta už si to rychlým krokem mířila k lesu. Čeledín se rozpačitě podíval na vonící koláč. Teď neměl odvahu se do něj zakousnout. Pomyslel si, že až se vrátí do vesnice, kousek psovi hodí. Psi přece mají vynikající čich a poznají, je-li koláč k jídlu.

Když louku konečně pokosil, zamířil k domovu. Prvnímu psovi, který k němu přiběhl, kus koláče hodil. Pes k němu přičichl a hned ho sežral. Ale vzápětí zakňučel a svalil se na zem.

Mladý čeledín pak ještě dlouho přemýšlel, proč se mu divoženka odměnila jedovatým koláčem a proč ho varovala, aby ho nejedl. Ale na žádné kloudné vysvětlení nepřišel.

Podobná historka se vypráví v oblasti Moravského krasu. Divé ženy tam sídlí v jeskyních v Suchém žlebu u Vilémovic. Jednoho dne přišly tři z nich za sedlákem na pole.

„Sedlačisko, udělej nám lopatisko!“ žadonily a ukázaly mu zlomenou dřevěnou lopatu, kterou vkládaly koláče do rozpálené pece.

Slíbily, že mu zorají pole a sedlák zamířil k domovu. Když se vrátil s novou lopatou, pole už bylo zorané a divoženky na něj čekaly. Poděkovaly mu a řekly, že mu večer přinesou do chalupy odměnu. Jen ať se nebojí otevřít, až zaklepou.

Sedlák přemýšlel, jestli mu nechtějí vyvést nějakou čertovinu, ale když se po setmění ozvalo klepání na dveře, otevřel. Venku stála jedna divoženka a s úsměvem mu podala koláč velký jako kolo od žebřiňáku.

„Sedlačisko, tady máš své koláčisko. Nesněz ho ale najednou, vždycky si kousek nech!“ řekla mu a zmizela do tmy.

Koláč byl opravdu znamenitý. Chutnal sedlákovi i jeho ženě, dětem, čeledínům i děvečkám. Bývali by ho snědli celý, kdyby sedlák nepamatoval na to, co mu divoženka řekla.

„Kdo ví, k čemu to bude dobré,“ pomyslel si a zbyteček koláče schoval na poličku do kredence.

Když ji ráno otevřel, ležel na poličce nový veliký koláč. Ani se tam nemohl vejít!

Všichni ve stavení se zaradovali, že jim divoženky daly koláč čarovný a že si na něm budou pochutnávat každý den. Jenže koláč náramně chutnal i nejmladšímu sedlákovu synkovi. Jednou, když všichni odešli na pole a nechali ho doma samotného, neodolal a zbyteček koláče zhltnul. A rázem bylo po zázračném daru.

Jak divoženka pomohla poctivému drvoštěpovi

Některé divoženky jsou stejně dobrosrdečné jako moje kamarádka Rozárka. Na Liberecku mají dodnes v paměti, jak jedna z nich pomohla poctivému drvoštěpovi.

Stalo se to u Kryštofova Údolí. Ten den bylo velké parno a drvoštěp, který kácel stromy ve vyprahlém lese, dostal žízeň. Chvíli ji přemáhal, ale pak nechal práce a šel se napít ke studni. Když se nahnul přes kamennou obrubu, zavadil o sekeru, kterou si tam položil, a ona mu spadla do vody.

„Čím teď budu kácet?! Na novou sekeru nemám peníze a bez ní rodinu neuživím!“ vykřikl zoufale.

Zaslechla ho divoženka, která stála poblíž.

„Já ti tu sekeru ze studny vylovím,“ nabídla se mu.

„Jestli to dokážeš, budu ti do smrti vděčný,“ odvětil drvoštěp.

Divoženka sešplhala do studny obratněji než opice, zalovila rukou ve vodě a zase hbitě vyšplhala nahoru. Když natáhla k dřevorubci ruku, podala mu sekeru celou ze stříbra. Ale dřevorubec si ji nevzal.

„Tahle sekera není moje. Já měl obyčejnou sekeru ze železa a s dřevěným topůrkem,“ řekl posmutněle.

„A nechceš si vzít tuhle?“ zeptala se divoženka.

„To přece nemohu. Nepatří mi," odpověděl.

„Dobře tedy. Vlezu do studny ještě jednou," řekla a za chvíli dřevorubci podala sekeru celou ze zlata.

„Ta také není moje," zavrtěl hlavou dřevorubec.

„A ani tuhle si nechceš vzít? Je přece mnohem cennější než ta tvá," nabídla mu.

„Určitě má velkou cenu, ale nemohu si přece vzít něco, co mi nepatří," řekl muž pevně.

„Jak myslíš. Vlezu do studny ještě do třetice," odvětila divoženka.

Zase uplynula jen chvilka, než ze studny vylezla se sekerou.

„Tahle je moje!" zajásal dřevorubec. „Velice ti děkuji, že jsi mi ji vylovila. Řekni, jestli pro tebe mohu něco udělat. Pokud to zvládnu, udělám to rád!" řekl vděčně.

„Už jsi to udělal. Mně dlouho vrtalo hlavou, jestli se mezi lidmi najde někdo poctivý. Jsem ráda, že jsem jednoho poctivce našla. Kdybys neobstál v mé zkoušce a vzal si sekeru stříbrnou nebo zlatou, svrhla bych tě do studny. Teď si ale vezmi všechny tři. Ty dvě patřily mně a já ti je dávám jako dar," řekla, a než jí dřevorubec stačil poděkovat, zmizela v lese rychleji než srna.

Dřevorubec na divoženku vzpomínal do konce života. Když zlatou a stříbrnou sekeru prodal, koupil si ve vsi chalupu s polem i loukou. A protože na nich svědomitě hospodařil, jeho rodině se dobře dařilo.